

TEKST EN
FOTOGRAFIE
LEONIE BARNIER

DE SCHOLINGSCONSULENT AAN HET WERK:

‘OPLEIDEN LOONT ALTIJD’

Een leven lang leren. Voor de groene sector van levensbelang omdat de aanvoer van gediplomeerden stagneert terwijl de sector zich blijft ontwikkelen. Hoe krijg je bedrijven zover om te investeren in scholing?

Op pad met een scholingsconsulent.

De economie stagneert, maar de ontwikkelingen in de tuinbouw gaan door

Scholingsconsulent Juckers: ‘Door de scholingsadviseurs en de ontwikkelscan heeft de sector indirect al betaald, het kost de ondernemer niets’

De koffie en laptop staan op tafel. André Kaashoek, paprikakweker op De Tuindershoek in IJsselmuiden, en Mara Juckers, scholingsconsulent van de Horti Bedrijfsschool, hebben zich aan elkaar voorgesteld. Hij wacht af. Zij is er klaar voor. Haar doel is om te laten zien welke ontwikkelingen er zijn op het gebied van scholing in de tuinbouwsector. En ze is benieuwd naar de scholingsvraag bij de kwekerij. “Ik ben de bemiddelaar tussen bedrijfsleven en onderwijs.” Ze is benieuwd hoe het bedrijf van Kaashoek eruit ziet. “Hebben jullie human resourcebeleid, waar ligt de vraag naar scholing?”

Paprikakweker Kaashoek (links) ziet mogelijkheden om de Ontwikkelscan te gebruiken bij zijn functioneringsgesprekken

Rondneuzen

Kaashoek vertelt dat hij één keer per jaar functioneringsgesprekken voert met zijn medewerkers. “Maar daar komt niet altijd zoveel uit.” Het bedrijf heeft een tweekoppige directie en vijf vaste medewerkers. “We werken al lang samen. De mensen zitten op hun post. Je kunt ze niet dwingen als het functioneren goed is.” Juckers vraagt hoe hij die gesprekken aanpakt. “Ik werk met een lijstje met punten, ik notuleer zelf, maar ik heb geen terugkoppeling naar de medewerkers. Dat is een verbeterpunt.” Hij vraagt wel altijd of er behoefte is aan scholing, maar dat blijft beperkt tot bijvoorbeeld een spuitlicentie of een cursus plantfysiologie. Hij vindt het lastig om scholing aan te bieden. “Vroeger had je zo’n cursusboekje van De Lier. Daar stond

alles overzichtelijk in. Nu zie je door de bomen het bos niet meer.” Hij weet niet waar hij moet zoeken voor het scholingsaanbod.

Dat is een van de zaken die de Horti Bedrijfsschool wil aanpakken. Er komt één portal met een kwalitatief hoogwaardig scholingsaanbod van onderwijsinstellingen en andere aanbieders, vertelt Juckers. De portal is geschikt voor ondernemers, medewerkers en personeelsfunctionarissen. “U kunt medewerkers vragen om, voorafgaand aan een functioneringsgesprek, daarop eens rond te neuzen. Dat zet ze misschien aan het denken over mogelijke scholing.”

Neefje

Juckers voert dit gesprek ook namens AOC De Groene Welle. In het overleg tussen de vier noordelijke aoc’s is afgesproken dat dit aoc de scholing op het gebied van tuinbouw voor zijn rekening neemt. “Wat zou het aoc voor u kunnen betekenen?” Ja, dan is er misschien toch wel iets. Omdat De Tuindershoek geen personeelsfunctionaris heeft, zou scholing op het gebied van omgaan met mensen en het instrueren van uitzendkrachten nuttig kunnen zijn. “En een cursus Pools. Of Nederlands voor de Polen.”

Een scholingsaanbod dat is afgestemd op de vraag van het regionale bedrijfsleven, het stroomlijnen van het scholingsaanbod. De tuinbouwsector bouwt aan haar menselijk kapitaal. “Scholing moet een duurzaam onderwerp worden in het beleid en de bedrijfsvoering”, vertelt Juckers.

Scholing is een investering voor de toekomst. Daarom vraagt ze naar de toekomstplannen voor De Tuindershoek. Op termijn stapt misschien een neefje van Kaashoek in het bedrijf. “Nu gaat het erom het hoofd boven water te houden”, zegt hij. Bedrijven hebben het moeilijk. Maar er is ook zorg om het behoud van de werkgelegenheid in de sector, want over een aantal jaren zal er een grote behoefte zijn aan werknemers, zeker aan middenkader. Juckers: “We merken binnen het bedrijfsleven dat er vooral vraag komt naar mbo’ers van niveau 4.” Het zou jammer zijn als er nu mensen met ervaring uit de sector verdwijnen. Daartoe is het mobiliteitscentrum opgericht. Dat heeft als doel om mensen die hun baan verliezen binnen de sector te houden, vertelt ze. Eventueel met bijscholing, waarvoor de Horti Bedrijfsschool dan weer zorgt.

Scholingsconsulenten

Mara Juckers is scholingsconsulent voor de glastuinbouw. Ze werkt voor de Horti Bedrijfsschool, maar is gedetacheerd vanuit Aequor. Aequor heeft voor alle sectoren scholingsconsulenten. Zij werken (nog) niet allemaal met de ontwikkelscan. Wel hebben alle consulenten dezelfde doelstelling: scholing duurzaam implementeren in de bedrijfsvoering van de groene sector.

Paprikakweker Kaashoek vindt het lastig om zijn medewerkers scholing aan te bieden: 'Je ziet door de bomen het bos niet meer'

“Een van mijn medewerkers is toe aan een nieuwe uitdaging; dat zou scholing kunnen zijn”, denkt tomatenkweker Van den Belt

Kosten

Waar ligt úw behoefte, wil Juckers weten. Kaashoek ziet nog geen mogelijkheden voor doorgroei mogelijkheden van zijn medewerkers. “Er hangt ook een prijskaartje aan.” Ja, er is wel een medewerker die soms anders werkt dan Kaashoek in zijn hoofd heeft, maar de kweker ziet dat niet echt als een probleem, “als het resultaat maar hetzelfde is.” “Met de ontwikkelscan kunt u onderzoeken of zaken toch efficiënter kunnen”, zegt Juckers. “Soms lijkt het of er geen enkel probleem is, maar dan kan er toch iets spelen waarvoor scholing een oplossing kan bieden.”

De ontwikkelscan is een hulpmiddel bij het opsporen van de scholingsbehoefte en het stroomlijnen van het scholingsaanbod.* Juckers laat aan Kaashoek zien hoe de scan werkt. Medewerkers kunnen voor de functie die zij uitoefenen, zichzelf beoordelen. Ze kunnen dan aanvinken of ze de daarbij behorende taken voldoende of onvoldoende beheersen. Aan het eind verschijnt het scholingsaanbod dat aansluit bij de functie. “Dat is mooi,” zegt de kweker, “er rolt meteen een concreet scholingsaanbod uit.” “Maar u moet zichzelf nog altijd afvragen: past het bij mijn bedrijf?” waarschuwt de consulent.

De ontwikkelscan is ook te gebruiken als voorbereiding op het functioneringsgesprek. Dan vult ook de ondernemer de scan in. “En dan is het interessant om te kijken waar de verschillen zitten tussen de beoordeling van de ondernemer en de werknemer.” Kaashoek raakt geïnteresseerd. Hij wil er wel mee aan de slag. “Wat kost het?” Het gebruik van de scan kost niets. “De scholingsadviseurs en de ontwikkelscan worden gefinancierd vanuit Colland arbeidsmarkt fonds. Indirect heeft de sector er dus al voor betaald en het zou daarom jammer zijn als u er geen gebruik van zou maken.” Ook verder advies van de Horti Bedrijfschool kost niets. “U betaalt alleen de scholing, maar

Human Capital Agenda

Leven Lang Leren is een van de speerpunten van de Human Capital Agenda (HCA) van de topsectoren Agro & Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Doel: het regionale bedrijfsleven en onderwijs organiseren samen de loopbaan-gerichte opleidingsvraag én het -antwoord. Voorwaarden:

- > een heldere vraag van de behoefte van werknemers en het bedrijfsleven;
- > een flexibel en vraaggestuurd aanbod vanuit het onderwijs;
- > een nieuwe mindset: werken = leren.

opleiden loont altijd.” Ze spreken af dat Juckers in januari weer contact opneemt.

Uitdaging

De tweede ondernemer die Juckers die dag bezoekt is Klaas van den Belt, tomatenkweker in IJsselmuiden. Zijn bedrijf is de laatste jaren flink gegroeid. Daardoor staat Van den Belt zelf minder in de kas en is hij meer manager geworden. Hij vindt het belangrijk om met een gemotiveerd team te werken. “Een aantal wil alleen werken, maar anderen willen meer, die willen doorgroeien.” Een van zijn teeltverantwoordelijken vond dat hij meer in huis moest hebben om zijn werk goed te doen. Hij volgt sinds september een deeltijdopleiding aan de CAH in Dronten. Van den Belt ziet nu al dat dat loont. “Het is blikverruimend.” De vraag wat De Groene Welle zou moeten aanbieden aan scholing, vindt hij moeilijk. “Ik zou naar de docent stappen, ik weet de weg wel naar het aoc.”

Functioneringsgesprekken heeft de ondernemer nog nooit gevoerd, wel heeft hij erbij gezeten als zijn broer die voerde. In december gaat hij het zelf doen. “Spannend.” Juckers laat de ontwikkelscan zien. Van den Belt is enthousiast. “Dat kan ik zeker gebruiken als ik de eerste keer die gesprekken voer.” Juckers biedt aan hem te helpen om alles klaar te zetten zodat zijn werknemers de scan makkelijk kunnen invullen. Ze noteert een afspraak voor vóór de kerst. Van den Belt ziet nu ook scholingsmogelijkheden, voor een technisch ingestelde medewerker die de leiding heeft in een van de kassen. “Vorig jaar hebben we een robot geplaatst, dat was een uitdaging. Het zou goed zijn om hem weer wat uitdaging te geven.” ■

* Lees alles over de ontwikkelscan in VGO nummer 13.

Kijk voor links op www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 14.